

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૩૫૦/૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

સહી/ –

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

અજીતભાઈ નાથાભાઈ ગોહેલ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર નં. ૧ તરફે શ્રી મૌસમ આર. યાજ્ઞિક (૩૬૮૯)

અરજદાર નં. ૧ તરફે શ્રી નીરદ ડી. બુચ (૪૦૦૦)

સામાવાળા નં. ૩, ૪ તરફે સુશ્રી હર્ષલ એન. પંડ્યા (૩૧૪૧)

સામાવાળા નં. ૧, ૨ તરફે શ્રી આદિત્ય દાવડા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

તારીખ : ૧૨/૦૩/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની સંમતિથી, આ બાબતને આજે આખરી સુનાવણી અને નિકાલ માટે હાથ પર લેવામાં આવેલ છે. આથી, **નિયમ (૩૯)**. વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ વતી નિયમની બજવણી માફ રાખે છે અને વિદ્વાન વકીલ, સુશ્રી પંડ્યા, સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ વતી માફ રાખે છે.

૨. હાલની અરજી મારફત, અરજદારે સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ ના સેવા સમાપ્તિના હુકમને પડકારેલ છે અને તમામ આનુષંગિક લાભો સાથે અરજદારને ગ્રામ પંચાયત મંત્રી (તલાટી-કમ-મંત્રી)

ના પદ પર પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવા અરજ કરેલ છે.

૩. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચાફિકની મદદ મેળવતા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બુચ દ્વારા જણાવ્યા મુજબ કેસની ટૂંકી હકીકતો એવી છે કે અરજદારને તારીખ ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના હુકમ અન્વયે પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે રૂ. ૫૩૦૦/- ના માસિક ફિક્સ પગાર પર ગ્રામ પંચાયત મંત્રી (તલાટી-કમ-મંત્રી) ના પદ પર નિમણૂકની ઓફર કરવામાં આવી હતી અને તેઓ તારીખ ૧૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સેવામાં જોડાયા હતા.

૩.૧ એવું જણાય છે કે અરજદારના કરારનો સમયગાળો પૂરો થાય તે પહેલાં, એટલે કે પાંચ વર્ષ પૂરા થતાં પહેલાં, એસીબી પોલીસ સ્ટેશન, સુરેન્દ્રનગર ખાતે ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૭, ૧૨, ૧૩(૧)(ડી) અને ૧૩(૧)(ર) હેઠળ તેમની વિરુદ્ધ સી.આર. નં. ૧-૮/૨૦૧૫ થી એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી, અને તેથી, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના તારીખ: ૨૧/૦૨/૨૦૦૩ ના સરકારી ઠરાવની કલમ નં. ૧૨ નો ઉપયોગ કરીને સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા તારીખ ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ ના હુકમ અન્વયે તારીખ ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ થી તેમની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી.

૩.૨ ઉપરોક્તના અનુસંધાને, અરજદારે પુનઃસ્થાપનની માંગણી કરતી તારીખ ૨૧/૦૬/૨૦૧૯ અને ૦૪/૦૨/૨૦૨૩ ની રજૂઆતો કરી હતી. તેમ છતાં, સામાવાળાઓએ અરજદારને સેવામાં પુનઃસ્થાપિત ન કરતાં, અરજદારે હાલની અરજી દાખલ કરેલ છે, કારણ કે તેમના જણાવ્યા મુજબ સેવા સમાપ્તિનો વાદગ્રસ્ત હુકમ એ કલંકરૂપ હુકમ છે.

૪. અરજદાર તરફે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચાફિઝની સહાયતા મેળવતા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બુચે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૨૫૮૮/૨૦૨૨ અને સંલગ્ન બાબતોમાં આપવામાં આવેલા **'રાકેશકુમાર ભૂરસિંગભાઈ કટારા વિ. ગુજરાત રાજ્ય'** ના કેસમાં આ કોર્ટના તારીખ ૦૪-૧૦/૧૨/૨૦૨૪ ના તાજેતરના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે તે અરજદારોની અરજીઓ મંજૂર કરતી વખતે, આ કોર્ટે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૫૯૬/૨૦૧૯ માં પસાર કરાયેલા તારીખ: ૨૪/૦૭/૨૦૨૦ ના **'ગુજરાત રાજ્ય વિ. ચેતન જયંતીલાલ રાજગોર'** ના કેસના નિર્ણયથી લઈને અન્ય નિર્ણયો જેમાં ૨૦૨૪ એસસીસી ઓનલાઈન એસસી ૨૧૩૯ માં રિપોર્ટ થયેલ **'સ્વાતિ પ્રિયદર્શિની વિ. મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્ય'** ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના તાજેતરના નિર્ણય સહિત આ કોર્ટના નિર્ણયને વિસ્તૃત રીતે ધ્યાનમાં લીધો છે અને તેથી, હાલનો કેસ ઉપરોક્ત નિર્ણયોથી સંપૂર્ણપણે

આવરી લેવાયેલ છે અને આમ, અરજદારનો સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કાયદાની દ્રષ્ટિએ ખામીયુક્ત હોવાથી, તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો યોગ્ય છે અને અરજદારને સેવામાં અને તેમના મૂળ પદ પર પુનઃસ્થાપિત કરવા જરૂરી છે.

૫. સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ તરફે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ, સુશ્રી પંડ્યાએ સામાવાળા નં. ૩ વતી સોગંદનામા પરનો જવાબ રેકૉર્ડ પર રજૂ કરેલ છે. સદર સોગંદનામા પરના જવાબના આધારે, તેમણે હાલની અરજીનો ભારપૂર્વક વિરોધ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર ગેરવર્તણૂકમાં સંડોવાયેલા જણાયા હતા જે તેમને આગળ સેવા આપવા માટે ગેરલાયક ઠેરવે છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ હેઠળના ગુના માટે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ એફઆઈઆર નોંધવાના સંદર્ભમાં, હાલના અરજદારની સેવાઓ યોગ્ય રીતે સમાપ્ત કરવામાં આવી છે. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન પેન્ડિંગ છે, જેમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન સિવિલ (ડાયરી) નં. ૩૭૮૩૫/૨૦૨૪ માં '*ગુજરાત રાજ્ય વિ. હિરલબેન નવીનચંદ્ર ધોળકિયા*' ના કેસમાં પસાર કરેલા તારીખ ૧૭/૦૮/૨૦૨૪ ના વચગાળાના હુકમ દ્વારા આ કોર્ટના વાદગ્રસ્ત હુકમ પર સ્ટે આપેલ છે. તેવી જ રીતે, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) નં. ૨૩૬૮૮/૨૦૨૨ માં '*ગુજરાત રાજ્ય વિ. આશિષભાઈ ચંદ્રકાંતભાઈ સોલંકી*' ના કેસમાં પસાર કરેલા તારીખ

૧૪/૧૨/૨૦૨૩ ના વચગાળાના હુકમ દ્વારા પણ આ કોર્ટના વાદ્યસ્ત હુકમ પર સ્ટે આપેલ છે, જેમાં આ કોર્ટ દ્વારા કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિનો હુકમ રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી તેમણે આ અરજી ફગાવી દેવા માટે અરજ કરી હતી.

૫.૧ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સત્તામંડળે તારીખ ૨૦/૧૦/૨૦૧૫ અને ૨૮/૦૩/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવો સાથે વંચાણે લેતા તારીખ ૧૬/૦૨/૨૦૦૬ ના સરકારી ઠરાવને ધ્યાનમાં લીધો છે, અને ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવોની જોગવાઈઓમાંથી મળતી સત્તાઓની રૂએ સેવા સમાપ્તિનો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, તે તદ્દન વાજબી, કાયદેસર અને યોગ્ય છે.

૫.૧.૧ તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે હાલની અરજી વિલંબના દોષથી પીડાય છે, કારણ કે અરજદારની સેવાઓ વર્ષ ૨૦૧૫ માં સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી, જ્યારે હાલની અરજી માત્ર વર્ષ ૨૦૨૩ માં, એટલે કે લગભગ આઠ વર્ષના વિલંબ પછી દાખલ કરવામાં આવી છે. તેથી, એવી અરજ કરવામાં આવી હતી કે આ અરજી માત્ર વિલંબના કારણોસર જ ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

પ.૧.૨ છેલ્લે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર પાસે વૈકલ્પિક ઉપાય પણ ઉપલબ્ધ છે, કારણ કે તેઓ ગુજરાત પંચાયત સેવા (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૯૭ ના નિયમ ૧૪ મુજબ સંબંધિત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ સેવા સમાપ્તિના વાદગ્રસ્ત હુકમને પડકારી શકે છે અને તેથી પણ, આ અરજી ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, એવી અરજ કરવામાં આવી હતી કે આ અરજી ફગાવી દેવામાં આવે.

પ.૨ સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ શ્રી દાવડાએ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી પંડ્યા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને અપનાવી હતી અને આ અરજી ફગાવી દેવા માટે અરજ કરી હતી.

ક. પ્રત્યુત્તરમાં, વિદ્વાન શ્રી બુચે રજૂઆત કરી હતી કે માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન પેઝિંગ હોવા અંગેની રજૂઆત આ કોર્ટ દ્વારા **'રાકેશકુમાર ભૂરસિંગભાઈ કટારા' (ઉપર મુજબ)** ના કેસમાં આપેલા તેના ચુકાદામાં પહેલેથી જ ધ્યાને લેવામાં આવી છે અને જ્યાં સુધી તારીખ ૨૦/૧૦/૨૦૧૫ અને ૨૮/૦૩/૨૦૧૬ ના સરકારી ઠરાવો સાથે વંચાણે લેતા તારીખ ૧૬/૦૨/૨૦૦૬ ના સરકારી ઠરાવમાંથી મળતી અરજદારની સેવાઓ

સમાપ્ત કરવાની સત્તાઓ અંગેની રજૂઆતનો સંબંધ છે, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓની હારમાળાને ધ્યાનમાં લેતા તે તદ્દન બિનમહત્વપૂર્ણ રહેશે, જેમાં ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે એકવાર સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કલંકરૂપ હોવાનું જણાય, તો તે સંજોગોમાં સેવા સમાપ્તિનો હુકમ રદ થવો જ જોઈએ અને તેથી, હાલની અરજી મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૭. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનું પણ અવલોકન કર્યું છે. મેં સેવા સમાપ્તિના વાદગ્રસ્ત હુકમને પણ ધ્યાનમાં લીધો છે, જેના દ્વારા અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી છે. ઉપરોક્ત હુકમનું અવલોકન કરતાં, મને જણાયું કે ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ હેઠળ હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ નોંધાયેલી એફઆઈઆર અંગેનો ઉલ્લેખ છે અને સમગ્ર હુકમ ઉપરોક્ત આધાર પર આધારિત હોવાથી, એટલે કે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ એફઆઈઆરની નોંધણી પર, પ્રથમ દ્રષ્ટિએ વાદગ્રસ્ત હુકમ કલંકરૂપ હુકમ કહી શકાય.

૮. આ કોર્ટને કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિના સંબંધમાં સમાન પ્રકારની હકીકતો ધ્યાને લેવાનો પ્રસંગ આવ્યો હતો અને આ પાસા સાથે કામ પાર પાડતી વખતે, આ કોર્ટે આ વિષય પરના શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયોને ધ્યાને લઈને અને ખાસ કરીને 'રાકેશકુમાર ભૂરસિંગભાઈ કટારા' (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં અને 'સ્વાતિ

પ્રિયદર્શિની' (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના તાજેતરના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લઈને તેના ફરરા નં. ૧૪ થી ૧૮ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

"૧૪. વધુમાં, તદ્દન તાજેતરમાં, ૨૦૨૪ એસસીસી ઓનલાઈન એસસી ૨૧૩૯ (ઉપર મુજબ) માં સ્વાતિ પ્રિયદર્શિની વિ. મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્યના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર કરતી વખતે ફરરા ૨૯ થી ૩૬ માં નીચે મુજબના અવલોકનો કર્યા છે:—

"વિશ્લેષણ, તર્ક અને નિષ્કર્ષ:

૨૯. આ વિવાદ પર અમારી ચિંતનશીલ વિચારણા કર્યા પછી, અમને જણાય છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજના તારીખ ૨૦/૦૬/૨૦૧૭ ના ચુકાદામાં ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા હસ્તક્ષેપને અમારે રોકવો પડશે.

૩૦. એક વિહંગાવલોકન પરથી આ પ્રમાણે ફલિત થાય છે. અપીલકર્તા સુધારેલી મેરિટ ચાદીમાં ટોચ પર રહ્યા હતા, જેના કારણે એપીસી તરીકે તેમની નિમણૂક થઈ હતી. તે પદ પર સેવા આપતી વખતે, તેમની સામેની ફરિયાદ(દો), ટૂંકમાં, એવી હતી કે તેઓ તેમની ફરજો બજાવતા ન હતા, મુખ્યત્વે બે બાબતો પર – (૧) તેમની ફરજોમાં હાજરી આપવામાં સમયપાલન ન કરવું, અને; (૨) હોસ્ટેલની

ઘટનાઓ અંગે યોગ્ય અહેવાલ ન આપવો. આની સામે, કારણ દર્શક નોટિસોના તેમના જવાબો મારફત અપીલકર્તાનો પ્રતિભાવ એ છે કે તેઓ, અન્ય બાબતો સાથે, પ્રસંગોપાત મોડા પડવાનું સ્પષ્ટપણે સ્વીકારે છે, પરંતુ તેમના મોડા આવવાની ભરપાઈ કરવા માટે, તેઓ કામ પૂરું કરવા માટે ઓફિસમાં મોડી સાંજ સુધી બેસતા હતા. આ બાબતે, સામાવાળાઓનો વાંક કાઢી શકાય નહીં. અપીલકર્તા માટે એવી દલીલ કરવી કોઈ વાજબીપણું નથી કે તેઓ મોડા પડ્યા હતા, પરંતુ મોડે સુધી/ઓવરટાઈમ કામ કર્યું જેથી કામ ખોરંભાયું નહીં. જો કે, રેકૉર્ડ પરથી ફલિત થાય છે તેમ, હોસ્ટેલ અંગે, તેમને માત્ર ૫/૬ દિવસ માટે જ ચાર્જ સોંપવામાં આવ્યો હતો. જેથી, અમારા મતે, એવું કહી શકાય નહીં કે આટલા ટૂંકા ગાળામાં, અપીલકર્તા, તેની સાથે સંકળાયેલા મુદ્દાઓને સંપૂર્ણપણે સમજ્યા વિના, હોસ્ટેલ પર સીધો કોઈ અભિપ્રાય/અહેવાલ આપી શક્યા હોત. ભલે ગમે તે હોય, આ કેસ નીચે મુજબના અમારા તારણો પર આધાર રાખે છે.

૩૧. આરજીપીએસએમ ની સામાન્ય સેવા શરતોની કલમ ૪ "રાજીનામું/સેવા સમાપ્તિ" શીર્ષક હેઠળ નીચે મુજબ જોગવાઈ કરે છે:-

"કરાર પર કામ કરતી વ્યક્તિઓ બિનકાર્યક્ષમ જણાય તો તેમને એક મહિનાની નોટિસ આપીને સેવા સમાપ્ત કરી શકાય છે. મિશનની

ગરિમાને ગુકસાન પહોંચાડતી અનિરૂદ્ધનીય પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાયેલી જણાયેલી વ્યક્તિઓના કિસ્સામાં, મિશન ડિરેક્ટર તેમની સેવા તાત્કાલિક અસરથી સમાપ્ત કરવાનો અધિકાર અનામત રાખશે.”

(ભારપૂર્વક જણાવેલ)

૩૨. કલમ ૪ નું અવલોકન સ્પષ્ટ કરે છે કે સામાન્ય રીતે, બિનકાર્યક્ષમતા માટે, એક મહિનાની નોટિસ પૂરતી છે. સદર કલમ એ પણ સ્પષ્ટ કરે છે કે જો કોઈ વ્યક્તિ “અનિરૂદ્ધનીય પ્રવૃત્તિઓ” માં સંડોવાયેલ જણાય, તો મિશન ડિરેક્ટર આવી વ્યક્તિની સેવાઓ “તાત્કાલિક અસરથી” સમાપ્ત કરવા માટે સક્ષમ હતા. અમને ભય છે કે સામાવાળાઓએ પોતાને એક વિચિત્ર (કેચ-૨૨) પરિસ્થિતિમાં મૂકી દીધા છે. જો તારીખ ૩૦/૦૩/૨૦૧૩ નો હુકમ કલમ ૪ ના પૂર્વાર્ધ હેઠળ આવતો હોય, જેવો કે સામાવાળા દ્વારા દાવો કરવામાં આવ્યો છે, તે આધાર પર કે તે સાદી સેવા સમાપ્તિનો અને બિન-કલંકરૂપ કેસ છે, તો અપીલકર્તાને એક મહિનાની નોટિસ આપવી જરૂરી હતી, જે સ્વીકાર્ય રીતે હાલની બાબતમાં કરવામાં આવ્યું ન હતું. દલીલ ખાતર, જો તારીખ ૩૦/૦૩/૨૦૧૩ ના હુકમને કલમ ૪ ના ઉત્તરાર્ધ હેઠળ આવતો ગણવામાં આવે, તો તે કલંકરૂપ બનશે, કારણ કે “મિશનની ગરિમાને ગુકસાન પહોંચાડતી અનિરૂદ્ધનીય પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાયેલ” શબ્દોના ઉપયોગ દ્વારા તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે.

૩૩. ઉપર દર્શાવેલ બંને સંભાવનાઓમાં, વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અનિવાર્યપણે રદ કરવો જ પડશે. તેમ છતાં, ચાલો આપણે ડિવિઝન બેન્ચના તર્કની તપાસ કરીએ, જેણે એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે હુકમ બિન-કલંકરૂપ છે અને સાદી રીતે કરારનું બિન-નવીકરણ છે. તારીખ ૩૦/૦૩/૨૦૧૩ નો હુકમ, એકદમ દેખીતી રીતે, બે કારણ દર્શક નોટિસો દ્વારા શરૂ કરાયેલી પ્રક્રિયાનું પરિણામ હતું, જેને ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા નજરઅંદાજ કરવામાં આવ્યું છે. તારીખ ૩૦/૦૩/૨૦૧૩ ના હુકમમાં પૃષ્ઠભૂમિની પરિસ્થિતિ અથવા કારણ દર્શક નોટિસોનો માત્ર ઉલ્લેખ ન કરવો, તે પોતે જ, હુકમના સ્વરૂપને નિર્ધારિત કરી શકે નહીં. સમશેરસિંઘ વિ. પંજાબ રાજ્ય, (૧૯૭૪) ૨ એસ.સી.સી. ૮૩૧ અને અનૂપ જયસ્વાલ વિ. ભારત સરકાર, (૧૯૮૪) ૨ એસ.સી.સી. માં આ કોર્ટે ઠેરવ્યા મુજબ, હુકમનું બાહ્ય સ્વરૂપ તેનો અંતિમ નિર્ણાયક નથી અને કોર્ટ કર્મચારીને સેવા સમાપ્ત કરવા/દૂર કરવા પાછળનું સાચું કારણ અને સાચું સ્વરૂપ શોધી શકે છે. વધુમાં, વાદગ્રસ્ત ચુકાદો કલમ ૪ સાથે પણ કામ પાર પાડતો નથી. રસપ્રદ વાત એ છે કે, આ કલમ વિદ્વાન સિંગલ જજના પણ ધ્યાન બહાર રહી ગઈ હતી અથવા/અને તેમના ધ્યાને લાવવામાં આવી ન હતી.

૩૪. પુરુષોત્તમ લાલ ઢીંગરા વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, ૧૯૫૭
એસસીસી ઓનલાઈન એસસી ૫ માં આ કોર્ટના પાંચ વિદ્વાન
ન્યાયાધીશોએ જે ઠરાવ્યું હતું તેનો સંદર્ભ લેવો લાભદાયી છે:

"૨૮. તેથી, સ્થિતિનો સારાંશ નીચે મુજબ આપી શકાય: સેવાની
દરેક સેવા સમાપ્તિ એ બરતરફી, દૂર કરવા અથવા હોદ્દામાં ઘટાડો
નથી. સતીશચંદ્ર આનંદ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [(૧૯૫૩)
૧ એસ.સી.સી. ૪૨૦: (૧૯૫૩) એસ.સી.આર. ૬૫૫] માં આ
કોર્ટે ઠેરવ્યા મુજબ કરાર આધારિત અધિકારના ઉપયોગ દ્વારા
લાવવામાં આવેલી સેવાની સમાપ્તિ એ આપમેળે બરતરફી કે દૂર
કરવી નથી. તેવી જ રીતે સેવાની શરતોનું નિયમન કરતા ચોક્કસ
નિયમની શરતો અનુસાર ફરજિયાત નિવૃત્તિ દ્વારા સેવાની સમાપ્તિ
એ સજા લાદવા સમાન નથી અને તે અનુચ્છેદ ૩૧૧(૨) ને
આકર્ષિત કરતી નથી, જેવું કે આ કોર્ટ દ્વારા શ્યામ લાલ વિ. ઉત્તર
પ્રદેશ રાજ્ય [(૧૯૫૫) ૧ એસ.સી.આર. ૨૬] માં પણ
ઠેરવવામાં આવ્યું છે. ઉપર જણાવેલા બંને કેસોમાં સેવાની સમાપ્તિ
તેની સાથે ફંડામેન્ટલ રૂલ્સના નિયમ પર હેઠળ પગાર અથવા
ભથ્થાં ગુમાવવાના શિક્ષાત્મક પરિણામો લાવતી નથી. એ સાચું છે
કે ગેરવર્તણૂક, બેદરકારી, બિનકાર્યક્ષમતા અથવા અન્ય

ગેરલાયકાત એ પ્રેરક અથવા પ્રેરિત કરનાર પરિબળ હોઈ શકે છે જે સરકારને રોજગાર કરારની શરતો અથવા ચોક્કસ સેવા નિયમ હેઠળ પગલાં લેવા માટે પ્રભાવિત કરે છે, તેમ છતાં, જો કરાર અથવા નિયમો હેઠળ સેવા સમાપ્ત કરવાનો અધિકાર અસ્તિત્વમાં હોય, તો સરકારના મનમાં રહેલો હેતુ, શ્રીનિવાસ ગણેશ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [એલ.આર. ૫૮ બોમ્બે ૬૭૩: એ.આઈ.આર. (૧૯૫૬) બોમ્બે ૪૫૫] માં મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ છાગલાએ કહ્યું છે તેમ, સંપૂર્ણપણે અપ્રસ્તુત છે. ટૂંકમાં, જો સેવાની સમાપ્તિ કરાર અથવા સેવા નિયમોમાંથી મળતા અધિકાર પર આધારિત હોય, તો પ્રથમ દ્રષ્ટિએ સેવા સમાપ્તિ એ સજા નથી અને તેની સાથે કોઈ અનિષ્ટ પરિણામો લાવતી નથી અને તેથી અનુચ્છેદ ૩૧૧ આકર્ષાતો નથી. પરંતુ જો સરકાર પાસે, કરાર દ્વારા અથવા નિયમો હેઠળ, બરતરફી અથવા દૂર કરવા અથવા હોદ્દામાં ઘટાડો કરવાની સજા લાદવા માટે નિર્ધારિત પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા વિના રોજગાર સમાપ્ત કરવાનો અધિકાર હોય, તો પણ સરકાર કર્મચારીને સજા કરવાનું પસંદ કરી શકે છે અને જો સેવાની સમાપ્તિ ગેરવર્તણૂક, બેદરકારી, બિનકાર્યક્ષમતા અથવા અન્ય ગેરલાયકાત પર આધારિત રાખવા માંગતી હોય, તો તે એક સજા છે અને અનુચ્છેદ ૩૧૧ ની આવશ્યકતાઓનું પાલન થવું

આવશ્યક છે. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ જો કર્મચારીને તે પદ પર ચાલુ રહેવાનો અધિકાર હોય, તો જ્યાં સુધી રોજગાર કરાર અથવા નિયમો તેનાથી વિપરીત જોગવાઈ ન કરે ત્યાં સુધી, તેની સેવાઓ ગેરવર્તણૂક, બેદરકારી, બિનકાર્યક્ષમતા અથવા અન્ય સારા અને પૂરતા કારણ સિવાય સમાપ્ત કરી શકાતી નથી. આવા કારણોસર આવા કર્મચારીની સેવાની સમાપ્તિ એ સજા હોવી જોઈએ અને તેથી, અનુચ્છેદ ૩૧૧ ની અંદર બરતરફી અથવા દૂર કરવી ગણાય, કારણ કે તે તેના અધિકારની જમીન તરીકે કાર્ય કરે છે અને તે પગાર અને ભથ્થાં ગુમાવવાના અનિષ્ટ પરિણામો ભોગવે છે. તે અધિકારી પર કાયમી કલંક મૂકે છે જે તેની ભાવિ કારકિર્દીને અસર કરે છે. હોદ્દામાં ઘટાડો તેવી જ રીતે સજાના રૂપમાં હોઈ શકે છે અથવા તે એક નિર્દોષ બાબત હોઈ શકે છે. જો સરકારી કર્મચારીને કોઈ ચોક્કસ હોદ્દાનો અધિકાર હોય, તો તે હોદ્દા પરથી ઘટાડો પોતે દંડ તરીકે કામ કરશે, કારણ કે તે પછી તે હોદ્દાના મળતર અને વિશેષાધિકારો ગુમાવશે. જો કે, જો તેને કોઈ ચોક્કસ હોદ્દાનો કોઈ અધિકાર ન હોય, તો ઉચ્ચ કાર્યકારી હોદ્દા પરથી તેના મૂળભૂત નીચલા હોદ્દા પર તેનો ઘટાડો સામાન્ય રીતે સજા ગણાશે નહીં. પરંતુ માત્ર એ હકીકત કે કર્મચારી પાસે તે પદ અથવા હોદ્દાનો કોઈ હક નથી અને સરકાર પાસે, સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત

કરાર દ્વારા અથવા નિયમો હેઠળ, તેને નીચલા પદ પર ઘટાડવાનો અધિકાર છે, તેનો અર્થ એ નથી કે કર્મચારીને નીચલા પદ અથવા હોદ્દા પર ઘટાડવાનો હુકમ કોઈ પણ સંજોગોમાં સજા ન હોઈ શકે. આવા કેસોમાં ઘટાડો સજાના રૂપમાં છે કે નહીં તે નિર્ધારિત કરવા માટેની વાસ્તવિક કસોટી એ શોધવાની છે કે શું ઘટાડાનો હુકમ કર્મચારી પર કોઈ શિક્ષાત્મક પરિણામો પણ લાવે છે. આમ જો હુકમ તેના પગાર અથવા ભથ્થાંની જમી અથવા તેના મૂળભૂત હોદ્દામાં તેની વરિષ્ઠતા ગુમાવવાની અથવા બઢતીની તેની ભવિષ્યની તકો રોકવાની અથવા મુલતવી રાખવાની જોગવાઈ કરે છે, તો તે સંજોગો સૂચવી શકે છે કે જોકે બાહ્ય સ્વરૂપમાં સરકારે રોજગાર કરારની શરતો હેઠળ અથવા નિયમો હેઠળ રોજગાર સમાપ્ત કરવા અથવા કર્મચારીને નીચલા પદ પર ઘટાડવાના તેના અધિકારનો ઉપયોગ કરવાનો આભાસ ઊભો કર્યો હતો, સત્ય અને વાસ્તવિકતામાં સરકારે દંડ તરીકે અને તેના ભાગરૂપે રોજગાર સમાપ્ત કર્યો છે. “સેવા સમાપ્ત” અથવા “મુક્ત” જેવા શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ નિર્ણાયક નથી. આવા નિર્દોષ શબ્દપ્રયોગોના ઉપયોગ છતાં, કોર્ટે ઉપર દર્શાવેલ બે કસોટીઓ લાગુ કરવી પડશે, એટલે કે, (૧) શું કર્મચારીને તે પદ અથવા હોદ્દાનો અધિકાર હતો, અથવા (૨) શું તે ઉપર ઉદ્દેશિત પ્રકારના

અનિષ્ટ પરિણામોથી પીડાયો છે? જો કેસ બંનેમાંથી કોઈ એક કસોટીને સંતોષે છે તો તે માનવું જ પડશે કે કર્મચારીને સજા કરવામાં આવી છે અને તેની સેવાની સમાપ્તિને સેવામાંથી બરતરફી અથવા દૂર કરવા તરીકે ગણવી જોઈએ અથવા તેના મૂળભૂત પદ પર પાછા મોકલવાને હોદ્દામાં ઘટાડો ગણવો જોઈએ અને જો નિયમો અને અનુચ્છેદ ૩૧૧ ની આવશ્યકતાઓ, જે સરકારી કર્મચારીને રક્ષણ આપે છે, તેનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી, તો સેવાની સમાપ્તિ અથવા હોદ્દામાં ઘટાડો ગેરકાયદેસર અને કર્મચારીના બંધારણીય અધિકારનું ઉલ્લંઘન ગણવો જોઈએ.”

(ભારપૂર્વક જણાવેલ)

૩૫. સત્તાધિકારીઓના ચુકાદાઓનો ઢગલો કરીને અમે ફક્ત શબ્દાળુતામાં વધારો કરીશું. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે સામાવાળાઓએ કલમ ૪ ના પહેલા ભાગ અથવા તેના બીજા ભાગનું પાલન કર્યું નથી. તારીખ ૩૦/૦૩/૨૦૧૩ નો હુકમ ખરેખર અપીલકર્તા પર અનિષ્ટ પરિણામો લાવે છે અને આગળની રોજગારી માટે તેમના માટે અવરોધો ઊભા કરશે.

૩૬. ઉપર કરવામાં આવેલી ચર્ચાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદગ્રસ્ત ચુકાદો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન સિંગલ જજનો તારીખ ૨૦/૦૬/૨૦૧૭ નો ચુકાદો પુનર્જીવિત થાય છે, જો કે તેમાં એ હદ સુધીના ફેરફાર સાથે કે અપીલકર્તા અન્ય સમાન પરિસ્થિતિવાળા કર્મચારીઓની સમકક્ષ સેવામાં કાલ્પનિક સાતત્ય સહિતના તમામ આનુષંગિક લાભો માટે હકદાર રહેશે, પરંતુ પાછલા વેતનને ૫૦% સુધી મર્યાદિત રાખવામાં આવે છે. વધુમાં, સમયનો લાંબો ગાળો વીતી ગયો હોવાથી, અમે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવી હતી તેવી અપીલકર્તા સામે નવેસરથી આગળ વધવાની સ્વતંત્રતા સામાવાળાઓને નકારીએ છીએ. જો કે, જો પરિસ્થિતિ ઊભી થાય તો, પ્રશ્ન હેઠળના પદ પર તેમની સત્તાવાર ફરજોના સંબંધમાં ભવિષ્યમાં અપીલકર્તા સામે કાયદા અનુસાર પગલાં લેવાથી આ બાબત સામાવાળાઓને અટકાવશે નહીં. આ કવાયત આ ચુકાદો મળ્યાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર પૂર્ણ કરવામાં આવે.”

૧૫. ઉપરોક્ત બે નિર્ણયોમાં કરવામાં આવેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં લેતાં, સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કલંકરૂપ ઠેરવવામાં આવ્યો હતો, દરેક અરજીમાં સંબંધિત કર્મચારી સામે કરવામાં આવેલા આક્ષેપોના સંદર્ભમાં, કોઈ પૂર્ણ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી ન હતી અને છતાં પણ અરજદારો પર કલંક

લગાવે તેવા કારણો દર્શાવીને અરજદારોની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. હાલના કેસમાં પણ, દરેક અરજદારો સામે મનરેગા યોજનામાં કેટલીક અનિયમિતતાઓનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે અને ખાતાકીય તપાસ હાથ ધર્યા વિના, ઉપરોક્ત આધાર પર અરજદારોની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. તેથી, દરેક અરજદારોની સેવાઓની સમાપ્તિ સ્વભાવે કલંકરૂપ છે અને તે કોઈ પૂર્ણ તપાસ હાથ ધર્યા વિના પસાર કરવામાં આવી છે તેવું ઠેરવવામાં મને કોઈ સંકોચ નથી અને તેથી, અરજદારોની સેવાઓ સમાપ્ત કરતા વાદગ્રસ્ત હુકમો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે અને અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત હદ સુધી નિયમ આત્યંતિક કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

૧૬. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ અરજદારોને તેમની સેવા સમાપ્તિ પહેલાં જે મૂળ પદ ધરાવતા હતા તે પદ પર તેમની નિમણૂકની મુદત સુધી પુનઃસ્થાપિત કરે, જાણે કે સેવા સમાપ્તિનો હુકમ ક્યારેય પસાર થયો ન હતો. ઉપર જણાવેલ નિર્દેશ મુજબ અરજદારોની પુનઃસ્થાપના તેમના નિમણૂકના હુકમ મુજબ તેમની રોજગારી માટે નિયત કરાયેલ કુલ મૂળ સમયગાળો પૂર્ણ કરવા સુધીની તેમની કરાર આધારિત રોજગારીના બાકી રહેલા સમયગાળા માટે રહેશે. વધુમાં, સામાવાળાઓ માટે, જો તેઓ યોગ્ય માને તો, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરીને દરેક અરજદારો સામે પૂર્ણ તપાસ શરૂ કરવાનું ખુલ્લું રહેશે અને દરેક અરજીઓમાં સેવા

સમાપ્તિના હુકમો રદ કરવાના પરિણામે, જો તેઓ વચગાળાના સમયગાળા માટે કોઈપણ નાણાકીય લાભો માટે હકદાર હોય, તો અરજદારોની સેવાની શરતોના કારણે મળવાપાત્ર કોઈપણ લાભોને ધ્યાનમાં લેવા માટે તેને કાલ્પનિક ગણવામાં આવશે.

૧૭. જ્યાં સુધી પાછલા વેતનનો સંબંધ છે, સંબંધિત સામાવાળાઓ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નિરાલી સારડા તેમજ વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિસર્ગ જૈને એવી રજૂઆત કરીને સદર અરજનો વિરોધ કર્યો છે કે અરજદારોએ તેમની સેવા સમાપ્તિ પછી ભૂતકાળમાં વાસ્તવિક રીતે કામ કર્યું નથી. તેમની દલીલના સમર્થનમાં, તેમણે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૬૫૯/૨૦૨૩ માં તારીખ ૧૭/૧૦/૨૦૨૩ ના રોજ નક્કી કરાયેલા ભાવેશકુમાર રમેશકુમાર કનારા વિ. ગુજરાત રાજ્ય ના કેસમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં અપીલકર્તાને વચગાળા માટેના નાણાકીય લાભો નકારતી વખતે, ડિવિઝન બેન્ચે ફક્ત પ.૧ થી પ.૪ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

" પ.૧ કામિનીબેન ઠાકોરભાઈ પટેલ વિ. ગુજરાત રાજ્ય માં આ કોર્ટનો નિર્ણય, જે તારીખ ૨૪/૧૨/૨૦૨૧ ના રોજ નિર્ણિત લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૬૧/૨૦૨૧ હતી, તે સમાન અને લગભગ સરખી હકીકતોમાં ઉદ્ભવ્યો હતો.

પ.૧.૧ પાછલું વેતન મંજૂર ન કરતી વખતે, કોર્ટે પેરા ૮ માં આ પ્રમાણે અવલોકન કર્યું,

"જ્યાં સુધી અપીલકર્તાઓને પાછલું વેતન આપવાના પાસાનો સંબંધ છે, જ્યારે અપીલકર્તાઓ વતી એવી રજૂઆત કરીને પાછલા વેતનની રાહત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે જ્યારે સેવા સમાપ્તિને ગેરકાયદે ઠેરવીને પુનઃસ્થાપનાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે ત્યારે પાછલું વેતન આપમેળે મળવું જોઈએ, પાછલા વેતનના મુદ્દા પર વિચારણા કરવા માટે આ કેસમાં વિવાદના મુખ પર ચોક્કસ સ્પષ્ટ પાસાઓ ધ્યાન ખેંચે છે. માત્ર એટલું જ નહીં કે આ હુકમ દ્વારા અપીલકર્તાઓને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો ત્યારથી લાંબો સમય વીતી ગયો છે અને કામ નહીં તો વેતન નહીં નો સિદ્ધાંત લાગુ પડશે. આ બાબતે જે નિર્ણાયક બને છે તે એ હકીકત છે કે અપીલકર્તાઓની નિમણૂક શરૂઆતમાં પાંચ વર્ષ માટે કરવામાં આવી હતી અને આવા પાંચ વર્ષ દરમિયાન વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરીને તેમની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. ઉપર દર્શાવેલ નિર્દેશ મુજબ તેઓને બાકીના સમયગાળા માટે પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે જેમાં વધુમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે તેમની નિમણૂકના સ્વરૂપ સંબંધિત

અન્ય તમામ શરતો અમલમાં રહેશે. આવા સંજોગોમાં પાછલું વેતન આપવાનો પ્રશ્ન જ ઉપસ્થિત થતો નથી. અપીલકર્તાઓ કોઈપણ પાછલા વેતન માટે હકદાર રહેશે નહીં.”

પ.૨ હાલના અરજદાર એક નિશ્ચિત મુદતના કર્મચારી હતા, તેમને રોજગારની મુદતમાં જો કોઈ વધારો હોય તો સત્તામંડળ દ્વારા પસાર કરવામાં આવનાર વિશેષ હુકમોને આધીન પાંચ વર્ષની બાકીની મુદત માટે પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવ્યા છે. જ્યારે અરજદારનો પ્રારંભિક કાર્યકાળ નિશ્ચિત હતો, ત્યારે તે જ પાસું પાછલું વેતન આપવાનું અસ્વીકાર્ય બનાવશે.

પ.૩ નિશ્ચિત મુદતના કર્મચારીને પુનઃસ્થાપિત કરતી વખતે નાણાકીય લાભો અને પાછલું વેતન આપવું અસંગત હશે, કારણ કે આવો લાભ આપવો એ પાંચ વર્ષની કુલ મુદત ઉપરાંત પગાર આપવા સમાન થશે જેના માટે નિમણૂક કરવામાં આવી છે.”

૧૮. આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત અવલોકનોને ધ્યાનમાં લેતાં, એવું ઠેરવવામાં આવે છે કે કોઈપણ અરજદારો કોઈપણ પાછલા વેતન માટે હકદાર નથી કારણ કે અરજદારોને

પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે અને રાજ્યને એ પણ સુનિશ્ચિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે કે અરજદારોને તેમની કરાર આધારિત નિમણૂકના બાકીના સમયગાળા માટે તેમની ફરજો બજાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે.”

૯. અત્રે ઉપર ઉલ્લેખિત નિર્ણયોમાં કરવામાં આવેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં લેતાં, સેવા સમાપ્તિનો હુકમ આ કોર્ટ દ્વારા સ્વભાવે કલંકરૂપ ઠેરવવામાં આવ્યો હોવાથી, કોઈ પૂર્ણ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી ન હતી અને છતાં પણ, સંબંધિત અરજદાર પર કલંક લગાવે તેવા કારણો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા, તે અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી છે. હાલના કેસમાં પણ, અરજદારની સેવાઓ એફઆઈઆર નોંધવાના આધારે સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી અને તેથી, સેવા સમાપ્તિનો વાદગ્રસ્ત હુકમ કલંકરૂપ હુકમ કહી શકાય અને તે કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાને પાત્ર છે.

૧૦. જ્યાં સુધી વિલંબના પાસાનો સંબંધ છે, અલબત્ત, એ સાચું છે કે અરજદારે પ્રથમ વખત વર્ષ ૨૦૧૯ માં રજૂઆત કરી હતી અને પુનઃસ્થાપન માટે અરજ કરી હતી અને તેમણે વર્ષ ૨૦૨૩ માં હાલની અરજી દાખલ કરી હતી. તેમ છતાં, જ્યારે કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિના મુદ્દા પર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ કોર્ટના શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયો છે, જ્યાં અદાલતોએ અગાઉના ફકરાઓમાં ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ સંબંધિત અરજદારોની કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિને કાયદાની દ્રષ્ટિએ અયોગ્ય

ઠેરવી છે અને વિશેષ કરીને જ્યારે હાલના અરજદાર ફિક્સ-પગારના કર્મચારી હતા, ત્યારે માત્ર વિલંબના આધારે આ અરજી ફગાવી દેવી યોગ્ય રહેશે નહીં. વધુમાં, વૈકલ્પિક ઉપાયની ઉપલબ્ધતા અંગે વિદ્વાન વકીલ, સુશ્રી પંડ્યાની રજૂઆત પણ સ્વીકારી શકાય નહીં કારણ કે કાયદાનો આ સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે વૈકલ્પિક ઉપાયની ઉપલબ્ધતા એ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ અવરોધ નથી. તેથી, સામાવાળા નં. ૩ અને ૪ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ, સુશ્રી પંડ્યા દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત રજૂઆતો સ્વીકારી શકાય નહીં.

૧૧. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતાં, હાલનો સેવા સમાપ્તિનો હુકમ પણ આ કોર્ટ દ્વારા કલંકરૂપ હુકમ જણાયો અને ઠેરવવામાં આવ્યો હોવાથી, હાલની અરજીની હકીકતો પણ '**રાકેશકુમાર ભૂરસિંગભાઈ કટારા**' (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટના નિર્ણયથી સંપૂર્ણપણે આવરી લેવાયેલ છે અને તે અનુસાર, તારીખ ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ નો સેવા સમાપ્તિનો વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે અને તે મુજબ, કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે. પરિણામે, અરજદારને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. જો કે, પુનઃસ્થાપન માત્ર તેમની નિમણૂકના બાકીના સમયગાળા સુધી જ તેમના મૂળ પદ પર રહેશે જે અરજદાર તેમની સેવા સમાપ્તિ પહેલાં ધરાવતા હતા, જાણે કે સેવા સમાપ્તિનો હુકમ ક્યારેય પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો. તેમની કરાર આધારિત રોજગારીનો બાકી રહેલો સમયગાળો તેમના મૂળ નિમણૂકના

હુકમ મુજબ તેમની રોજગારી માટે નિયત કરાયેલ કુલ મૂળ સમયગાળો પૂર્ણ કરવા સુધીનો રહેશે.

૧૨. વધુમાં, જો સામાવાળાઓ યોગ્ય માને તો, કુદરતી જ્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરીને અરજદાર સામે પૂર્ણ તપાસ શરૂ કરવાનું તેમના માટે ખુલ્લું રહેશે અને હાલના અરજદારના સંબંધમાં સેવા સમાપ્તિનો હુકમ રદ કરવાના પરિણામે, જો તેઓ કોઈપણ નાણાકીય લાભો માટે હકદાર હોય, તો રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેને કાલ્પનિક રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે. તેમ છતાં, અરજદારને પાછલા વેતનની કોઈ હકદારી રહેશે નહીં.

૧૩. ઉપરોક્ત અવલોકન અને નિર્દેશો સાથે, આ અરજી **મંજૂર** કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત હદ સુધી નિયમ આત્યંતિક કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

૧૪. અરજદારને બાકીના સમયગાળા માટે સેવામાં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવશે અને ત્યારપછી, કરારનો સમયગાળો પૂરો થયે અરજદારને નિયમિત પગાર ધોરણમાં મૂકીને ચાલુ રાખવા કે તેમની સેવાઓ લંબાવવી નહીં તે સત્તામંડળના વિવેકબુદ્ધિ પર છોડવામાં આવે છે કારણ કે તે નિમણૂકના હુકમ મુજબ જ અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલી સંતોષકારક સેવા પર આધાર રાખે છે. ડાયરેક્ટ સર્વિસની મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

સહી/ –

(નિર્ઝર એસ. દેસાઈ, ન્યાયમૂર્તિ)

ઉમેશ/ –

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.